

A Program az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg

KÖZÉPKORI
TEPLOMOK ÚTJA

Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna
ENPI Határon Átnyúló Együttműködési Program

**Nem ismer határokat!...
Itt vannak a látogatóbarát templomok...**

Középkori templomok útja

2009-et mutatott a kalendárium, az idegenforgalmi szakértők, tour-operátorok, vendéglátós szakemberek már túl voltak a tematikus útvonalak definiálásán s egyre gyakrabban emlegették a zarándokutak között a Mária út alakuló vonulatát s jelentkeztek bor-és pálinkautak valamint néhány jellegzetes honi gyümölcs barátai által szervezendő végigjárható, nyomkövethető vonalak is...

Miért ne lehetne mindezt megvalósítani úgy, hogy az országrész középkori templomokban gazdag településeinek látványait fűznék fel s illusztrálnánk méltó módon. Másképp fogalmazva: Isten Házainak sokat átéltek mindezek ellenére viszonylag épségben maradt darabjait mutatnánk be zarándokutak érdeklőinek, hátizsákos turistáinak...

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft. fiatal együttese és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat fantáziát látott az ügyben. Ám, hogy még teljesebb legyen az így alkotott kép – s élve az uniós források határokat nem ismerő bátorságával és kezdeményező képességével – rögvest határok nélkül Magyarország, Románia és Ukrajna határ menti területeinek gazdag egyházi építkezéseit is bemutató út szervezéséhez láttak hozzá.

Az esztendő utolsó hónapjában megkezdett projekt jelentős közösségi támogatásban részesült. 2011. májusában megszületett az útvonal a 20 magyarországi és 10 romániai helység templomáról nagyszabású tanulmánykötet készült, promóciós kiadványok, turisztikai bemutatófilmek, weboldal készült és információs táblák sora gondoskodik arról, hogy el ne tévedhessen a templomtúrák vándora...

A magyar-román határtérésben pedig megszületett a közös turisztikai útvonal, mely egyidőben volt képes bemutatni a kiemelkedő örökségturisztikai és művészettörténeti emlékeket.

Ám az útvonal kiterjesztése már a munkálatok kellős közepén felmerült! Így vált valósággá Ukrajna Kárpátöntúli területeinek kincseit is magába foglaló újabb program, melynek keretében újabb 32 templom került a projekt fókuszába. Az útvonal kiterjesztése a Kárpátaljai Megyei Tanács és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Ügynökség partnerségében az Európai Unió Európai Unió Magyarország, Szlovákia, Románia, Ukrajna ENPI társfinanszírozásával valósulhatott meg. Így immáron három ország területét szelheti át a tematikus útvonal s ezáltal pedig a program a Kárpát medence egyik meghatározó elemévé lett. Tudományos kutatások, azok eredményeinek publikáció segítik az eligazodást s természetesen gyarapítják e pártatlan szépségű templomok ismertségén túl a tájék turisztikai vonzeréjét is...

A szervezőmunka oroszánrészt vállaló Ügynökség projekt-partnereik közreműködésével május első hetében nagyszabású konferencián számolnak be a Templomok Útja szervező munkája helyzetéről, s arról a manapság időszerű vállalásról, melyben immáron a többszáz milliós program részeként felújításokra, értekek megőrzésére is jut majd anyagi segítség.

Az Észak-alföldi régió ajánlásával is elismert projekt esztétikai élményt, lelki békét és megnyugvást ad résztvevőinek. Újdonságként pedig megismerteti a túra részeseivel a látogatóbarát templom fogalmát.

Isten Háza a templomi út valamennyi állomásán nyitott kapukkal fogadja élményre vágyó vendégeit. Információs füzeteket oszt számukra, szóbeli tájékoztatással gyarapítja ismereteiket, miközben a helyszín sajátosságaival is kapcsolatba kerülnek az ott lévők. Természetesen számos, egyéb haszna is van a tervezetnek. Gasztronómiai információk, egyéni és családi programok tervei válnak elérhetővé, érthetővé, kivitelezhetővé. Az ide érkező, itt tartózkodó pedig mind e közben személyesen is meggyőződhet arról, hogy a szabolcsi, szatmári, beregi, kárpátaljai ember szíve örömmel fogadja vendégeit. S mindez immár nem a legendák és mesék világa. Maga a jelen valósága. Igazán, szeretettel átítatva, önzetlenül, előítéleteket megcáfolva.

Határtalanul...

Magyarország – Anarcs, Baktalórántháza, Beregdaróc, Beregsurány, Csaroda, Gacsály, Kölcse, Kisvárd, Lónya, Laskod, Márokpapi, Szabolcs, Székely, Táros, Tornospálca, Vaja, Vámosatya, Vámosoroszi, Túricse, Szamosújlak, Csenger, Csengersima, Gyügye, Sonkád, Túrístvándi, Nagyszekeres, Kisszekeres. **Románia** – Bere, Krasznacégény, Csomaköz, Ákos, Egri, Vetés, Sárközújlak. **Ukrajna** – Akli, Bene, Csetfalva, Feketeardó, Huszt, Kismuzsaly, Nagybégány, Palágykomoróc, Técső, Visk, Beregszász, Munkács, Nagyszőlős, Gerény és Ungvár

www.temple-tour.eu

<http://www.facebook.com/kozepkoritemplomokutja>

Partnerség határok nélkül

A megjelenés az EU támogatásával jött létre.

A cikk tartalmának kizárólagos felelőse a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft.-é, tartalma nem tükrözi az EU nézeteit.

„Utastista”

Néhány település amelyeknek templomai főszereplői a Középkori templomok útjának.
Mondhatjuk úgy is: az utastista...

Csaroda - református

A templom az ország egyik legismertebb középkori műemléke, a XIII. század végén, vagy a XIV. század elején épülhetett. A templom két részből áll,

a téglalap alakú hajóból és a négyzet alaprajzú szentélyből. A hajóban XIV. század eleji, a szentélyben XIV. század végi falképeket látunk.

gótikus ablakok mérműveit eltávolították. A déli és a nyugati kapu csúcsívvél záródik. A szentély és a hajó építése a XIV. század második felére tehető, a torony később épült. A templom legutóbbi megújítása a Teleki László Alapítvány támogatásával készült.

Tarpa - református

Tarpán már 1332-ben állt egy Szent András tiszteletére szentelt templom. A mai épület középkori részletei a nyugati és az előcsarnokból nyíló déli kapu. Utóbbi fölött egy Bátoricímű kőablak láthatunk, az ajtólap, annak vasalatai, zárja is eredeti. A gyülekezet a XVI. század közepén tért át a református hitre. 1795-ben a középkori hajó szélességében hatalmas teremtemplomot és keleten tornyot építettek. Középkori falképei a XV. század elején készültek, az ábrázolt jelenetek: Szent György küzdelme a Sárkánnyal, Keresztrefeszítés, Szent Mihály.

Gerény - görögkatolikus

A templom három téregységből áll, a téglalap alaprajzú hajóból, az egykor kör alaprajzú keleti részből és a sekrestyéből. A rotunda datálása vitatott, a keltezés XII. vagy XIII. századi. A templom nemcsak építészeti, hanem a rotundát és a hosszház keleti falát borító falképek is igen értékesek. A legkorábbi periódus XIV. század eleji, a rotunda freskóinak fő periódusa a XIV. század közepe, a diadalív falképei a XV. századból származnak.

Palágykomoróc - református

Palágy falu a XIII. század végén került az Aba nemzetség birtokába. Templomát Szent Mihály tiszteletére szentelték. A XVI. században már a reformátusok birtokolják. A templom korai része a torony a nyugati karzattal és a hajó. A torony-karzat megoldás legközelebbi példája a csarodai templom. A templom különleges értékét jelentik a falképek, amelyek a XIV. század elején készültek. A nyugati karzat mellvédjén a Szent László-legendát ábrázolták.

Huszt - református

Huszt a királyi koronavárosok közé tartozott, templomát Szent Erzsébet tiszteletére szentelték. Valószínűleg egy periódusban épült a négyemeletes toronyhoz kapcsolódó hajó és a nyolcszög öt oldalával záródó szentély. Az építkezés a XIV. század közepéig tart.

Lónya - református

A két Lónya nevű falu Bánk bán birtoka volt. A templom valószínűleg később, a XIV. század elején épült, két részből áll, a téglalap alaprajzú hajóból és a négyzet alaprajzú szentélyből. 1781-ben impozáns harangtornyot építettek hozzá.

Nagyszőlős - római

A templom jelentőségét mutatja, hogy a XIII. századtól közvetlenül az esztergomi érsekség alá tartozott. Körítófalai jórészt középkori állapotukban maradtak fenn, a belső jelentősen átalakult. A hajó hosszúság, téglalap alaprajzú, a szentély a nyolcszög öt oldalával záródik. Nyugati tornya gótikus. A templom több korszakban épült, a fő építési periódus a XV. századra tehető.

Márokpapi - református

A templom a középkori Márokpapi falu egyháza volt. Szűz Mária tiszteletére szentelték, már a XIV. század elején említik, a XVI. század felétől a reformátusoké. Az épület egyhajós, egyenes szentélyzáródású, nyugati homlokzata előtt fa harangláb áll.

Vaja - református

A falut 1280-ban, a Szent István tiszteletére szentelt templomot 1349-ben említik először. A templomot talán már a XIII. század végén megépítették. A téglából épült templomnak megmaradt a sokszögzáródású szentélyt építették. A később romossá vált templomot 1609 előtt Vay Ferenc javíttatta ki. A templom legújabb helyreállítása 2011-ben fejeződött be, megtörtént a középkori műrészletek bemutatása, a toronyban pedig kiállítás rendeztek be.

Bene - református

A keletelt templom szentélye a nyolcszög három oldalával záródik, ehhez téglalap alaprajzú hajó és támpilléres, háromszintes homlokzati torony csatlakozik. A